

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr E. T. v. d. Born, Helpman (Gr.); Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. van Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis-Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Dr B. Holwerda, Kantens; A. Janse, Biggkerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Zeist; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Drs Joh. Luijkenaar Francken, Rotterdam; Mevr. J. M. Th. Luijkenaar Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr H. Mulder, Kloosterburen; Dr A. Ringnald, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswerd; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Drs H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wolvega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Franeker; Dr D. K. Wielenga, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Kagawa en het Christendom, II. — Uit de Schrift: Geen camouflage meer. (Joh. 8:7b.) — Kerkelijk Leven: Motie Roermond-Venlo. Prof. Hepps misverstand inzake de algemeene genade, XIV. Hoe Prof. Dr V. Hepp citeert, VII. Een „zwarte lijst“ voor Jeugdcentrales, II. — Even Parkeren: Souvereine verlossing. — Pop. Wet. Schetsen: Augustus registratie; Davids restauratie, II. — Opvoeding en Onderwijs: „De voorbereiding van het meisje voor de gezinstaat.“ Zending op de school. — Valkebeweging en Praktijk: De betekenissen van de Prot. Chr. Centrales en vakorganisaties van patroons voor het kerkelijk, politiek en maatschappelijk leven in ons vaderland, VII. — Zending en Evangelisatie: Presbyteriaanse Zending in Noord-Amerika. — Perschootw. — Kerkenieuws.

HOOFDARTIKEL

Kagawa en het Christendom.

II.

Toyohiko Kagawa werd geboren in Juli van het jaar 1888. Zijn vader, die een tijdlang een zeer hooge functie in het publieke leven van Japan innam — hij was een der intieme raadgevers van den keizer — ontving dezen zoon als gevolg van zijn zedeloos leven. Na zijn wettige vrouw verlaten te hebben was de vader van Toyohiko naar Kobe gegaan, om zich daar naar de gewoonte van die dagen te bedrinken en over te geven aan allerlei zondige uitpattingen. Uit zijn omgang met vreemde vrouwen werden hem daar vier kinderen geboren, onder wie ook Toyohiko. Daar dit kind bij zijn vader in den smaak viel werd hij volgens de daarvoor geldende regels tot wettigen zoon van zijn vader verklaard en tot toekomstigen erfgenaam bestemd. Zijn vader en moeder kwamen echter al spoedig te sterven, mede tengevolge van hun losbandig leven, en zeer jong nog staat Toyohiko reeds als wees op de wereld.

Met een ouder zusje wordt hij dan toevertrouwd aan de zorgen van de verstooten wettige vrouw van zijn vader. Menselijkerwijs gesproken kon er van den kant van deze vrouw niet veel liefde tot deze beide kinderen verwacht worden. Hier is op dezen regel geen uitzondering te noemen. Met vijandschap worden de kinderen ontvangen en de dagelijkse behandeling is tenslotte van dien aard dat het zusje van Toyohiko volslagen idioot wordt. Onnoodig om meer te zeggen van de kwellingen die de jonge Kagawa doorstaan moet!

Op negenjarigen leeftijd gaat de jongen naar den Boeddhistischen Tempel om daar onderwezen te worden in de Confuciaansche klassieken, en in de grondslagen van het Boeddhistisch geloof. Hier worden hem onder meer bijgebracht de eischen van trouw aan het vaderland en van onderwerping aan het ouderlijk gezag.

Eenige jaren later overgeplaatst uit het afgelegen dorp en de hem vijandig gezinde omgeving naar de Middelbare School voor jongens in Tokushima, een belangrijke stad, begrijpt hij al heel spoedig dat deze verandering niet in alles een verbetering voor hem is. Hoewel hij niet langer de scheldwoorden van zijn stiefmoeder en grootmoeder te duchten heeft, wordt hij al gauw een voorwerp van spot voor de andere leerlingen op de school, vanwege zijn zonderling optreden en zijn vroegwijze manieren.

Juist in dien tijd komt voor Kagawa het contact tot stand met de christelijke zending. Kagawa noemt Dr H. W. Myers als zijn door God gezonden vriend en vader in het geloof, en Dr C. A. Logan als zijn raadgever en gids. Kagawa leest en herleeft de evangeliën en uit zijn zielsverlangen eindelijk in de merkwaardige woorden: O God, maak mij als Christus! Zijn biograaf heeft dit genoemd Kagawa's eerste gebed.¹⁾

1) Dr William Axling; Een wijze uit het Oosten. G. J. A. Ruijs, Zutphen, 1933, pag. 32.

Toen er aldus diepingrijpende veranderingen in het leven van Kagawa plaats grepen, bleken deze verstrekende gevolgen met zich mee te brengen. Allereerst voor de familieverbanden. Zijn familie is hevig verontwaardigd over het besluit van den jongen man om christen te worden. Hij wordt ontferd op staanden voet en heengezonden met niets meer, dan de kleeren die hij op dat oogenblik draagt. In 1905 komt er een nieuwe zwenking in het leven van Kagawa: Hij komt op het Presbyteriaansche college in Tokio. Naast zijn groote belangstelling voor boeken — hij leest in enkele jaren vrijwel alle belangrijke boeken die de bibliotheek bevat — komt daar tot uiting zijn liefde tot het ellendige en ongelukkige schepsel. Begint hij met zwervende katten aan te halen, het duurt niet lang of rondtrekkende bedelaars vinden een gastvrij onderdak op zijn kamer; een en ander zeer tot ergernis van zijn medestudenten.

Tolstoi wordt in dien tijd grondig bestudeerd en de gevolgen daarvan blijven niet uit: Kagawa ontpopt zich als een hartstochtelijk aanhanger van de theorie der geweldloosheid! Gedurende het verblijf aan dit college openbaart zich voor het eerst de gevreesde ziekte van de tuberculose. Een jaar lang moet hij kuren aan de zee kust in een klein plaatsje. Hoewel pas half hersteld reist hij naar Kobe om toegelaten te worden tot het Theologische Seminarium en om zich aldus voor te bereiden tot zijn levenswerk.

Wat in Tokio reeds in het klein gedaan werd, dat vindt thans volledige toepassing. Haalde Kagawa in Tokio reeds allerlei onpure elementen op zijn kamer, nu gaat hij in de meest beruchte buurt Shinkawa zelf wonen.

Men moet de boeken van Kagawa gelezen hebben om een indruk te kunnen krijgen van de treurige toestanden die hij daar aantroft. De Japansche regering had tot dien tijd heel weinig gedaan op het gebied van volkshuisvesting en woningbouw-verordeningen, terwijl de politie vrijwel machteloos stond tegenover de misdadigheid die daar heerschte. Iemand die van nabij deze jammerlijke toestanden gekend heeft, geeft daarvan dezen indruk: Die huizen hadden geen vensters. Licht en lucht moesten zoo goed en zoo kwaad als het ging binnen komen door de open deur. Voor een twintigtal families was er een gemeenschappelijke keuken, een waterleidingkraan, een W.C. De huizen kwamen uit op ongeplaveide stegen, die drie tot zes voet breed waren. Er hing een ondragelijke lucht van rottend vuil, van afval uit de huizen, van de toiletten, van de opborrelende riolen, die den toevloed niet konden bergen. De menschen die er woonden waren straatvegers, sjuouwers, grondwerkers, fabrieksarbeiders, ricksha-voerders, mandemakers, kuipers, bootwerkers, stratemakers, menschen die tabakspijpen herstellten, houtskoolventers, vodderapers, moordenaars, dieven, publieke vrouwen. Het inkomen van die menschen varieerde van een halven tot een heelen yen (0.62½ tot f1.25 per dag) als ze tenminste werk hadden. Maar een groot deel van hun tijd moesten ze in gedwongen ledigheid doorbrengen.²⁾

In die omgeving gaat Kagawa wonen om er de menschen bij te staan in hun levensnooden, om het in de vroege morgenuren en laat in den avond, bij koude en regen, hoestend als een longlijder, te prediken in oneindig veel variaties: God is liefde. God is liefde!

En levend onder die vechtersbazen en drinkebroers gaat Kagawa schrijven om de ellende van dat volk bekend te maken, en om te pleiten voor betere toestanden, voor menschelevende behandeling, voor ingrijpende regeeringsmaatregelen. De boeken en brochures van Kagawa vliegen weg en vinden enormen aftrek. De oogen van de massa en van de regeeringspersonen gaan open voor de

De ketterij is niet een wetenschappelijk verschil van inzicht, maar een nemen door roof, van wat den Christus in der waarheid alleen toekomt: Kerkstichting. De ketterij is buiten de kerk machteloos. Ze nestelt zich daarom binnen haar gewelten, zoekt in haar te heerschen, en bouwt, door de kerk uitgeworpen, terstond naast haar den een copie van het bestaande. Het beroep op de wetenschap is slechts voorgewend. Ze ontspringt veel dieper en strekt veel verder dan het gebied der wetenschap ligt. Haar wortel ligt in het hart. Haar doel is: de macht over de consciëntien den Christus te ontfangen en te nemen voor zich. Daarom moet ze, hoe zoetehens ze ook eerst haar liedje zingt, in fanatische hoortontwikkeling, eindigen met de laatste consequentie te trekken, en leunen te doemen, wat der kerk de waarheid is, onzedelijk te keuren, wat der kerk voorwaarde is voor heiligheid: Zoo ver schijnt nu reeds het Modernisme gekomen.

Dr A. KUYPER,
Het Modernisme, een Fata Morgana op
Christelijk gebied, pag. 58.

ellende in die achterbuurten. Toch volgen er moeilijke jaren voor Kagawa en zijn weinige helpers. Men heeft aanvankelijk niet veel vertrouwen in dezen wonderlijken man met zijn vreemde ideeën. Langzamerhand echter komt er verandering ten goede. Er groeit een organisatie. Er ontstaat een beweging in het geheele land. Na jaren en jaren van harten strijd worden ook door de regering de verdiensten van Kagawa erkend. In 1923, wanneer een ontzaglijke aardbeving Japan teistert en honderdduizend menschenlevens verloren gaan, terwijl voor een schier onberekenbaar bedrag aan goederen verwoest wordt, wordt Kagawa uitgenoodigd door de regering met 180 andere voor- aanstaande personen om zitting te nemen in de commissie die advies moet geven en leiding bij de herstelwerkzaamheden. Na vier en half jaar dat leven in de sloppen te hebben meegemaakt van dag tot dag, gaat Kagawa dan naar de Vereenigde Staten, waar hij zijn studies voortzet aan de Universiteit van Princeton. Reeds na twee jaar kan hij predikant worden bij de Presbyteriaansche kerk. Het is niets voor Kagawa echter om een „deftig dominee“ te worden en hij zoekt zijn achterbuurten weer op om zijn arbeid aldaar voort te zetten.

Niet langer zal het werk daar in eenzaamheid verricht worden. Naast een groote schaar van helpers en helpsters vindt Kagawa ook een grooten steun in de toegewijde hulp van zijn vrouw: Haroe (Iente). Hij heeft haar bij zijn werk in de sloppen leeren kennen. Als fabrieksmeisje begonnen, was zij de aangewezen vrouw om hem bij zijn arbeid terzijde te staan, en om naast hem te strijden.

Zoo is Kagawa het buitenechtelijk geboren kind, dat bestemd was als wettige erfgenaam van zijn vader diens invloedrijke positie mettertijd over te nemen.

En — merkwaardige loop van zijn leven — een belangrijke positie heeft hij gekregen, maar een andere dan zijn vader voor hem had gedacht: juist om de belangen van vrouwen als zijn moeder en van andere verschoppelingen met hartstocht te behartigen!

Zoo is Kagawa, het kind dat in het ouderlijk huis gruwelijk mishandeld is en uit den familiekring verstooten werd, een geharnast kampvechter geworden voor de verstootenen en de ontferden in de Japansche samenleving, maar een strijder, die een zeer grondigen afkeer heeft van de hardhandige methoden in zijn jeugd op hem toegepast; een van degenen die zich verzetten tegen allen oorlog en oorlogstoebereidingen. Hij heeft de nationale Anti-Oorlogs-Liga van Japan georganiseerd in 1928, een vereeniging, die moeilijke jaren doormaakt gezien de tegenwoordige oorlogszuchtige stemming in het land van de Rijzende Zon.

Kagawa is de eenige Japanner die zijn naam gegeven heeft voor het manifest tegen den militairen dienstplicht, dat aan den Volkenbond is aangeboden, en dat de handteekeningen droeg van

2) Dr W. Axling a.w. 43, 44.